

Βρυξέλλες, 24.6.2020
COM(2020) 262 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Μελλοντική πορεία όσον αφορά την εναρμόνιση του πρώην τρίτου πυλώνα με τους
κανόνες προστασίας των δεδομένων**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Μελλοντική πορεία όσον αφορά την εναρμόνιση του πρώην τρίτου πυλώνα με τους κανόνες
προστασίας των δεδομένων**

I. Εισαγωγή

Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζεται η επανεξέταση που θα διενεργήσει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 6 της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου ¹ (οδηγία 2016/680, στο εξής: LED).

Η LED τέθηκε σε ισχύ στις 6 Μαΐου 2016 και, σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 1 αυτής, τα κράτη μέλη έπρεπε να την μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι τις 6 Μαΐου 2018. Κατάργησε και αντικατέστησε την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Η LED εφαρμόζεται τόσο στην εγχώρια όσο και στη διασυνοριακή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τον σκοπό της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων και της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής αυτών (στο εξής: επιβολή του νόμου) (άρθρο 1 παράγραφος 1). Πρόκειται για την πρώτη πράξη που υιοθετεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στον τομέα της επιβολής του νόμου, σε αντίθεση με τις προηγούμενες ad hoc προσεγγίσεις όπου κάθε πράξη σχετική με την επιβολή του νόμου διεπόταν από τους δικούς της κανόνες προστασίας των δεδομένων. Η LED βασίζεται στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) και είναι η πράξη μέσω της οποίας ο νομοθέτης της Ένωσης υλοποιεί το θεμελιώδες δικαίωμα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων², στο πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρχές επιβολής του νόμου.

Η LED, δυνάμει του άρθρου 60 αυτής, προβλέπει μια ρήτρα «κατοχύρωσης του κεκτημένου», βάσει της οποίας οι ειδικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις εν λόγω νομικές πράξεις της Ένωσης δεν θίγονται από τις διατάξεις της. Αυτό αφορά τις ειδικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε νομικές πράξεις της Ένωσης που τέθηκαν σε ισχύ στις 6 Μαΐου 2016 ή πριν από την εν λόγω ημερομηνία στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της αστυνομικής συνεργασίας. Η LED εφαρμόζεται ήδη στις υπόλοιπες διατάξεις των συγκεκριμένων πράξεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 6 της LED, η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει, το αργότερο έως τις 6 Μαΐου 2019, άλλες νομικές πράξεις που έχουν εκδοθεί από την Ένωση και ρυθμίζουν την επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές για σκοπούς επιβολής του νόμου,

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89-131).

² Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του άρθρου 16 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, βλ. τη γνωμοδότηση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) Α-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, σκέψη 120.

συμπεριλαμβανομένων των πράξεων «που κατοχυρώνονται» από το άρθρο 60, με σκοπό την αξιολόγηση της αναγκαιότητας εναρμόνισής [ευθυγράμμισής] τους με τη LED, και να διατυπώσει, εφόσον απαιτείται, τις αναγκαίες προτάσεις για την τροποποίηση των εν λόγω πράξεων, ώστε να διασφαλίζεται συνεκτική προσέγγιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός του πεδίου εφαρμογής της LED. Η εναρμόνιση [ευθυγράμμιση] που απαιτείται από το άρθρο 62 παράγραφος 6 της LED θα πρέπει να αποσκοπεί στην τροποποίηση των σχετικών πράξεων έτσι ώστε οι ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που ορίζονται στις εν λόγω πράξεις της Ένωσης (και, ενδεχομένως, σε εθνικούς εκτελεστικούς κανόνες) να είναι «ευθυγραμμισμένες» με τους κανόνες που ορίζονται στη LED (και στα εθνικά μέτρα μεταφοράς αυτής της οδηγίας). Στην παρούσα ανακοίνωση παρατίθενται οι πράξεις που, σύμφωνα με την επανεξέταση, θα πρέπει να εναρμονιστούν, καθώς και το χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Αυτό το συμπέρασμα ισχύει με την επιφύλαξη των αποφάσεων της Επιτροπής όσον αφορά τις ειδικές τροποποιήσεις που προτείνει, ενδεχομένως, για κάθε πράξη που υπόκειται σε αυτή την επανεξέταση, ιδίως στην περίπτωση που προβλέπονται, ενδεχομένως, φιλόδοξες αλλαγές ή αντικατάσταση μιας τέτοιας πράξης.

II. Αποτέλεσμα της επανεξέτασης

Κατά τη διενέργεια της επανεξέτασης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη τη μελέτη που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του πιλοτικού έργου «Επανεξέταση των μηχανισμών και των προγραμμάτων συλλογής δεδομένων της ΕΕ με γνώμονα τα θεμελιώδη δικαιώματα» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³. Η μελέτη περιλάμβανε μια χαρτογράφηση των πράξεων της Ένωσης που καλύπτει το άρθρο 62 παράγραφος 6 της LED, καθώς και τον εντοπισμό των διατάξεων που χρήζουν πιθανώς εναρμόνισης σε ζητήματα προστασίας των δεδομένων.

Με βάση αυτήν τη μελέτη, η Επιτροπή εντόπισε 26 νομικές πράξεις της Ένωσης που εμπίπτουν στη διαδικασία επανεξέτασης. Από αυτές τις 26 πράξεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι 16 δεν χρήζουν τροποποίησης, ενώ οι 10 εξ αυτών δεν συμμορφώνονται πλήρως με τη LED και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να τροποποιηθούν.

Οι νομικές πράξεις που ρυθμίζουν την επεξεργασία δεδομένων από αρμόδιες αρχές και οι οποίες έχουν εκδοθεί ή έχουν ήδη τροποποιηθεί μετά την έναρξη ισχύος της LED δεν εμπίπτουν σε αυτήν τη διαδικασία επανεξέτασης, καθώς αυτές οι πράξεις έχουν ήδη λάβει υπόψη τις απαιτήσεις της LED.

III. Πράξεις που δεν χρήζουν εναρμόνισης

Οι 16 νομικές πράξεις που δεν χρήζουν εναρμόνισης εμπίπτουν σε πέντε κατηγορίες, όπως παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση.

³ Το πιλοτικό έργο, το οποίο διαχειρίστηκε η Επιτροπή, ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και υλοποιήθηκε από έναν ανάδοχο (ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων). Η Επιτροπή επέλεξε τον ανάδοχο με βάση τα κριτήρια που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα αποτελέσματα του έργου εκφράζουν μόνο τις απόψεις και τις γνώμες του αναδόχου και η Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά. Τα αποτελέσματά του έχουν δημοσιευτεί στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes>

1) Πράξεις που δεν περιέχουν ειδικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων

Οι πράξεις που δεν περιέχουν ειδικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων δεν έχουν «κατοχυρωθεί» βάσει του άρθρου 60 της LED. Αυτό σημαίνει ότι οι διατάξεις του εθνικού δικαίου που μεταφέρουν τη LED εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει αυτών των πράξεων και δεν χρήζουν περαιτέρω εναρμόνισης. Αυτές οι πράξεις είναι οι ακόλουθες επτά:

- i. Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών⁴.
- ii. Απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁵.
- iii. Κοινή θέση 2005/69/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 2005, για την ανταλλαγή ορισμένων δεδομένων με την Interpol⁶.
- iv. Απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών⁷.
- v. Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης⁸.
- vi. Απόφαση-πλαίσιο 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων και αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους με σκοπό την εποπτεία των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων⁹.
- vii. Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹⁰.

2) Πράξεις που περιέχουν παραπομπή στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου και οι οποίες δεν περιέχουν ειδικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων

Η LED κατέργησε την απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις¹¹ με ισχύ από τις 6 Μαΐου 2018 και όρισε, στο άρθρο 59, ότι οι παραπομπές στην

⁴ EE L 190 της 18.7.2002, σ. 1-20.

⁵ EE L 196 της 2.8.2003, σ. 45-55.

⁶ EE L 27 της 29.1.2005, σ. 61-62.

⁷ EE L 76 της 22.3.2005, σ. 16-30. Όσον αφορά την απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, αξίζει να αναφερθεί ότι ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται σε περιπτώσεις χρηματικών ποινών που έχουν εκδοθεί σε σχέση με διοικητικά και όχι ποινικά αδικήματα.

⁸ EE L 328 της 24.11.2006, σ. 59-78.

⁹ EE L 337 της 16.12.2008, σ. 102-122.

¹⁰ EE L 327 της 5.12.2008, σ. 27-46.

¹¹ EE L 350 της 30.12.2008, σ. 60-71.

απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου νοούνται ως παραπομπές στη LED. Κατ' αυτό τον τρόπο εξασφαλίζεται η δυνατότητα εφαρμογής της LED στην επεξεργασία δεδομένων βάσει των συγκεκριμένων νομικών πράξεων. Αυτές οι πράξεις δεν περιέχουν ειδικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων πέραν της παραπομπής στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου και η επανεξέταση κατέδειξε ότι δεν απαιτούνται περαιτέρω τροποποιήσεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων. Πρόκειται για τις ακόλουθες τρεις πράξεις:

- i. Απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση¹².
- ii. Απόφαση-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις¹³.
- iii. Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας¹⁴.

3) Νομοθετικές προτάσεις που αποτελούν αντικείμενο διοργανικών διαπραγματεύσεων

Οι ακόλουθες δύο νομικές πράξεις τελούν επί του παρόντος υπό νομοθετική αναθεώρηση που εκκρεμεί. Στο πλαίσιο της τρέχουσας νομοθετικής διαδικασίας που έχει κινήσει η Επιτροπή έχουν ήδη ληφθεί υπόψη οι απαιτήσεις της LED:

- i. Η απόφαση 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών των κρατών μελών και της Ευρωπόλ, προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων¹⁵ ρυθμίζει την πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο VIS για τους σκοπούς της πρόληψης, εξακρίβωσης και διερεύνησης τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων. Το 2018 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 767/2008, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 810/2009, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2226, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/399, του κανονισμού XX/2018 [κανονισμός για τη διαλειτουργικότητα] και της απόφασης 2004/512/ΕΚ, και για την κατάργηση της απόφασης 2008/633/ΔΕΥ του Συμβουλίου¹⁶. Αυτή η πρόταση εναρμονίζει τη διάταξη σχετικά με την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου με τις πρόσφατες νομοθετικές εξελίξεις και προτείνει την κατάργηση της απόφασης του Συμβουλίου.
- ii. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα¹⁷. Το 2016 η Επιτροπή πρότεινε την κατάργηση αυτού του κανονισμού

¹² ΕΕ L 294 της 11.11.2009, σ. 20-40.

¹³ ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 42-47.

¹⁴ ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2-18.

¹⁵ ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 129-136.

¹⁶ COM(2018) 302 final.

¹⁷ ΕΕ L 180 της 29.6.2013, σ. 31-59.

βάσεις της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα, για την ταυτοποίηση παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ή απάτριδων και σχετικά με αιτήσεις αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρώπη για σκοπούς επιβολής του νόμου (αναδιατύπωση)¹⁸.

4) Διεθνείς συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών ή μόνο κρατών Σένγκεν

Υπάρχουν διάφορες διεθνείς συμφωνίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της επανεξέτασης δυνάμει του άρθρου 62 παράγραφος 6 της LED, οι οποίες δεσμεύουν αποκλειστικά κράτη μέλη ή κράτη Σένγκεν, τα οποία υποχρεούνται να μεταφέρουν τη LED στην εθνική τους έννομη τάξη. Κατά συνέπεια, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές αυτών των κρατών για σκοπούς επιβολής του νόμου δυνάμει αυτών των συμφωνιών υπόκειται σε εθνικούς νόμους που μεταφέρουν τη LED. Υπάρχουν τρεις τέτοιες συμφωνίες:

- i. Σύμβαση η οποία καταρτίζεται βάσει του άρθρου K.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, περί αμοιβαίας συνδρομής και συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών υπηρεσιών (σύμβαση της Νεάπολης II)¹⁹.
- ii. Πράξη του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, για την κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁰.
- iii. Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της σύμβασης της 29ης Μαΐου 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί των ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του προσαρτώμενου σε αυτήν πρωτοκόλλου του 2001²¹.

5) Σύμβαση αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ

Η συμφωνία σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής²² (στο εξής: MLAT ΕΕ-ΗΠΑ), η οποία υπογράφηκε το 2003, τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2010. Εκτός από τις διασφαλίσεις που περιλαμβάνονται στη συμφωνία, η συμφωνία μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων²³ (στο εξής: συμφωνία-πλαίσιο ΕΕ-ΗΠΑ), η οποία τέθηκε σε ισχύ τον

¹⁸ COM/2016/0272 τελικό - 2016/0132 (COD).

¹⁹ ΕΕ C 24 της 23.1.1998, σ. 2-22.

²⁰ ΕΕ C 197 της 12.7.2000, σ. 1-2.

²¹ ΕΕ L 26 της 29.1.2004, σ. 3-9.

²² ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 34-42.

²³ ΕΕ L 336 της 10.12.2016, σ. 3-13.

Φεβρουάριο του 2017, συμπληρώνει τη MLAT ΕΕ-ΗΠΑ με κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, κατά συνέπεια, δεν απαιτείται περαιτέρω εναρμόνιση της MLAT ΕΕ-ΗΠΑ.

IV. Πράξεις που χρήζουν εναρμόνισης με τη LED

Στο πλαίσιο της επανεξέτασης εντοπίστηκαν δέκα νομικές πράξεις για τις οποίες η Επιτροπή κρίνει σκόπιμη τη νομοθετική παρέμβαση, είτε διότι περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 60 της LED, δεν θίγονται από τη LED (είναι «κατοχυρωμένες») είτε διότι δεν είναι κατοχυρωμένες αλλά δεν συμμορφώνονται πλήρως με τη LED, όπως περιγράφεται αναλυτικά κατωτέρω.

1) Απόφαση πλαίσιο του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας

Η απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας²⁴ καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη σύσταση κοινής ομάδας έρευνας. Περιέχει μια ειδική διάταξη σχετικά με την επεξεργασία πληροφοριών που ενδέχεται να περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία απέκτησε το μέλος ή το αποσπασμένο μέλος μιας κοινής ομάδας έρευνας, διάταξη η οποία προβλέπει ότι αυτές οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιούνται για άλλους λόγους, στον βαθμό που αυτό συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών που συγκροτούν την ομάδα [άρθρο 1 παράγραφος 10 στοιχείο δ)]. Αυτή η διάταξη θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED.

Εναρμόνιση με τη LED

Η απόφαση 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED όσον αφορά τα ακόλουθα σημεία:

- Πρέπει να διευκρινίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αποκτώνται δυνάμει της απόφασης-πλαισίου 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους συλλέχθηκαν αυτά τα δεδομένα, στον βαθμό που προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο και έχει συμφωνηθεί μεταξύ των κρατών μελών που έχουν συστήσει την ομάδα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 παράγραφος 2 και του άρθρου 9 παράγραφος 1 της LED.

Μελλοντική πορεία

Η Επιτροπή θα προτείνει μια στοχευμένη τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου το τελευταίο τρίμηνο του 2020.

2) Απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα

Η απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά αδικήματα²⁵ εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της απόφασης-πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου και περιέχει διατάξεις «κατοχυρωμένες» βάσει του άρθρου 60 της LED. Η απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου τροποποιήθηκε πρόσφατα από την οδηγία 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

²⁴ ΕΕ L 162 της 20.6.2002, σ. 1–3.

²⁵ ΕΕ L 253 της 29.9.2005, σ. 22–24.

Εναρμόνιση με τη LED

Η απόφαση 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED όσον αφορά τα ακόλουθα σημεία:

- Πρέπει να διευκρινίζεται ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της απόφασης-πλαίσιου 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου μπορεί να πραγματοποιείται μόνο με σκοπό την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση και δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων, σύμφωνα με την αρχή του περιορισμού του σκοπού.
- Οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής θα πρέπει να καθοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια από το δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών, σύμφωνα με την απαίτηση του άρθρου 8 παράγραφος 2 της LED, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των λειτουργικών αναγκών των οικείων αρχών.

Μελλοντική πορεία

Η Επιτροπή θα προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου το πρώτο εξάμηνο του 2021.

Επιπλέον, η Επιτροπή σκοπεύει να υποβάλει, έως τις 8 Σεπτεμβρίου 2021, έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, για την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του αντικτύπου της στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων (άρθρο 29 παράγραφος 2 της οδηγίας 2017/541).

3) Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου

Η απόφαση-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁶ θεσπίζει ένα σύνολο γενικών κανόνων για την ανταλλαγή υφιστάμενων πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών με σκοπό τη διερεύνηση εγκλήματος ή τη διεξαγωγή επιχειρήσεων συλλογής στοιχείων σχετικά με έγκλημα. Απαιτεί οι διαδικασίες για τις διασυνοριακές ανταλλαγές δεδομένων να μην είναι, καταρχήν, αυστηρότερες από εκείνες που εφαρμόζονται στις ανταλλαγές σε εθνικό επίπεδο.

Εναρμόνιση με τη LED

Η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED στα ακόλουθα σημεία:

- Προσδιορισμός των ειδών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής βάσει της απόφασης-πλαίσιου, με παράλληλη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητάς της και της φύσης της ως οριζόντιου εργαλείου.
- Περαιτέρω αποσαφήνιση των διασφαλίσεων: ειδικότερα, της απαίτησης σχετικά με την αξιολόγηση του αναγκαίου και αναλογικού χαρακτήρα κάθε ανταλλαγής πληροφοριών.
- Επικαιροποίηση των παραπομπών στο οριζόντιο πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων και συμπερίληψη παραπομπής στη δυνατότητα εφαρμογής της LED.

Μελλοντική πορεία

²⁶ EE L 386 της 29.12.2006, σ. 89-100.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει αυτή την πράξη στο πλαίσιο ευρύτερων συζητήσεων και μιας μελέτης σκοπιμότητας που πραγματοποιήθηκε το 2020 σχετικά με την πιθανή μελλοντική κωδικοποίηση της συνεργασίας των αρχών επιβολής του νόμου της ΕΕ, η οποία θα πρέπει να αποσκοπεί στην αναδιατύπωση και στον εκσυγχρονισμό των διαφόρων νομοθετημάτων που ισχύουν στον τομέα της συνεργασίας για την επιβολή του νόμου. Το τελευταίο τρίμηνο του 2021 η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική πρόταση, η οποία θα συνεπάγεται, κατ'ελάχιστο, τροποποίηση της απόφασης-πλαίσιου 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου για την εξασφάλιση της απαραίτητης εναρμόνισης όσον αφορά την προστασία των δεδομένων.

4) Απόφαση του Συμβουλίου για τη συνεργασία των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων

Η απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τη συνεργασία των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στα κράτη μέλη προς ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων²⁷ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να συγκροτήσουν την εθνική υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και να προβλέψουν ένα πλαίσιο για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των υπηρεσιών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων.

Εναρμόνιση με τη LED

Η απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου ή οποιαδήποτε άλλη πράξη που ενδέχεται να την αντικαταστήσει, θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED σε όλες τις σχετικές πτυχές, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

- Διευκρίνιση ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου υπόκειται στη LED. Επί του παρόντος, το άρθρο 5 της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου παραπέμπει ρητώς στη σύμβαση της 28ης Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα και στο πρόσθετο πρωτόκολλο της 8ης Νοεμβρίου 2001 της προαναφερθείσας σύμβασης, το οποίο αφορά τις ελεγκτικές αρχές και τις διαμεθοριακές διαβιβάσεις δεδομένων. Αυτή η απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της απόφασης-πλαίσιου 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου και οι ειδικές διατάξεις της για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καλύπτονται επίσης από το άρθρο 60 της LED, με αποτέλεσμα αυτές οι διατάξεις να μην θίγονται από τη LED (δηλ. οι διατάξεις αυτές είναι «κατοχυρωμένες»). Συνεπώς, απαιτείται νομοθετική τροποποίηση ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή της LED.
- Οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής θα πρέπει να καθοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των λειτουργικών αναγκών των οικείων αρχών.

Μελλοντική πορεία

Η Επιτροπή εξετάζει επί του παρόντος τον ρόλο και τις λειτουργίες των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων. Προς αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2019 μια μελέτη με τίτλο «Freezing, confiscation and asset recovery in the EU – what works and what does not work» (Δέσμευση, δήμευση και ανάκτηση

²⁷ ΕΕ L 332 της 18.12.2007, σ. 103-105.

περιουσιακών στοιχείων στην ΕΕ – τι λειτουργεί και τι όχι). Η τελική έκθεση αυτής της μελέτης αναμένεται τον Ιούλιο του 2020.

Τα πορίσματα και οι συστάσεις αυτής της μελέτης θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως βάση για την περαιτέρω εξέταση του κεκτημένου της ΕΕ σχετικά με την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου. Μέχρι το τέλος του 2021 θα υποβληθεί νομοθετική πρόταση, στην οποία θα περιλαμβάνονται οι αναγκαίες τροποποιήσεις για την εναρμόνιση της προστασίας των δεδομένων.

5) Αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος (αποφάσεις Prüm)

Η απόφαση 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008, σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος²⁸ και η απόφαση 2008/616/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2008 για την εφαρμογή της απόφασης 2008/615/ΔΕΥ σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος²⁹ θεσπίζουν κανόνες για τη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, κυρίως σε σχέση με την ανταλλαγή δακτυλικών αποτυπωμάτων και δεδομένων DNA, στη βάση συστήματος επιτυχούς/μη επιτυχούς αναζήτησης («hit/ no-hit»), τα οποία τηρούνται στις εθνικές βάσεις δεδομένων που έχουν σχέση με την εγκληματικότητα. Το πλαίσιο Prüm προβλέπει επίσης απευθείας πρόσβαση για καταχώριση ιδιοκτητών οχημάτων μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «EUCARIS».

Εναρμόνιση με τη LED

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης της οδηγίας Prüm πρέπει να εξασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνιση του νέου πλαισίου Prüm με τη LED, ιδίως όσον αφορά τις διασφαλίσεις για την προστασία των δεδομένων. Η Επιτροπή θα προτείνει αλλαγές με στόχο την εξασφάλιση της εναρμόνισης με τη LED, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ακόλουθα σημεία:

- Εναρμόνιση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων και των κανόνων σχετικά με την ευθύνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα μέσα προσφυγής·
- Εξασφάλιση ότι οι απαιτήσεις καταγραφής είναι πλήρως εναρμονισμένες με τη LED·
- Εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό·
- Εξέταση της αλληλεπίδρασης μεταξύ του άρθρου 9 παράγραφος 3 της LED και του συστήματος που έχουν θεσπίσει οι αποφάσεις Prüm·
- Όσον αφορά τα κεφάλαια 3 και 5 της απόφασης 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου, αποσαφήνιση των κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία για την πρόληψη της διάπραξης αξιόποινων πράξεων και τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας σε σχέση με σημαντικά γεγονότα ή σε σχέση με άλλες μορφές συνεργασίας σύμφωνα με την απαίτηση του άρθρου 8 παράγραφος 2 της LED·

²⁸ ΕΕ L 210 της 6.8.2008, σ. 1-11.

²⁹ ΕΕ L 210 της 6.8.2008, σ. 12-72.

- Διευκρίνιση ότι οποιαδήποτε ανταλλαγή πληροφοριών που πραγματοποιείται βάσει της απόφασης, και ιδίως η παροχή δεδομένων σε σχέση με σημαντικά γεγονότα ή άλλες μορφές συνεργασίας (κεφάλαια 3 και 5 της απόφασης 2008/615/ΔΕΥ του Συμβουλίου) εξυπηρετεί μόνο τον σκοπό της πρόληψης και της διερεύνησης αξιόποινων πράξεων και της διατήρησης της δημόσιας ασφάλειας·
- Η Επιτροπή θα αδράξει επίσης την ευκαιρία της εναρμόνισης για να επικαιροποιήσει την παραπομπή στο εφαρμοστέο πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων, δηλ. να αντικαταστήσει την παραπομπή στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου με την παραπομπή στη δυνατότητα εφαρμογής της LED.

Μελλοντική πορεία

Τον Νοέμβριο του 2018 η Επιτροπή ξεκίνησε μια μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με το μέλλον του πλαισίου Prüm.³⁰ Περιλαμβάνει την αξιολόγηση της τεχνικής, επιχειρησιακής και νομικής σκοπιμότητας της τροποποίησης της τεχνικής αρχιτεκτονικής, της βελτίωσης της ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και δεδομένων σχετικά με υποθέσεις μετά την επιβεβαίωση της επιτυχούς αναζήτησης («hit») που παρέχει το σύστημα, συμπεριλαμβανομένων νέων κατηγοριών δεδομένων, καθώς και της βελτίωσης της υφιστάμενης επεξεργασίας δεδομένων και της σύνδεσης του Prüm με άλλες κεντρικές βάσεις δεδομένων της ΕΕ και λύσεις διαλειτουργικότητας. Με βάση το αποτέλεσμα της μελέτης, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής νομοθετικής πρότασης που θα παρέχει ένα αναθεωρημένο και εκσυγχρονισμένο νομικό πλαίσιο, το οποίο θα δώσει την ευκαιρία να συμπεριληφθούν οι απαραίτητες εναρμονίσεις με τη LED το 2021.

6) Απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς

Η απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς³¹ θεσπίζει το τελωνειακό σύστημα πληροφοριών (CIS) το οποίο βοηθά στην πρόληψη, διερεύνηση και δίωξη σοβαρών παραβάσεων των εθνικών νόμων μέσω της ταχύτερης διάθεσης των πληροφοριών και της αύξησης της αποτελεσματικότητας των τελωνειακών υπηρεσιών. Αυτό το κεντρικό σύστημα είναι προσβάσιμο για τις αρχές των κρατών μελών, την Ευρωπόλ, την Eurojust και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εναρμόνιση με τη LED

Η απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED στα ακόλουθα σημεία:

- Σε σχέση με τις «σοβαρές παραβάσεις» στις οποίες εφαρμόζεται η απόφαση του Συμβουλίου·
- Αποσαφήνιση των προϋποθέσεων συλλογής και καταγραφής των δεδομένων και εισαγωγή απαίτησης σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα μπορούν να καταχωρούνται στο CIS μόνο εάν υπάρχουν εύλογοι λόγοι, ιδίως λόγω προτέρων παράνομων

³⁰ Μελέτη σχετικά με τη σκοπιμότητα της βελτίωσης της ανταλλαγής πληροφοριών βάσει των αποφάσεων Prüm: Τελική έκθεση (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216>)· Προηγμένη τεχνική έκθεση (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en>); Ανάλυση κόστους-οφέλους (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en>).

³¹ ΕΕ L 323 της 10.12.2009, σ. 20-30.

δραστηριοτήτων, που οδηγούν στην υπόνοια ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει διαπράξει, διαπράττει ή θα διαπράξει αξιόποινη πράξη.

- Πρόβλεψη πρόσθετων απαιτήσεων σχετικά με την ασφάλεια της επεξεργασίας που εναρμονίζουν τον κατάλογο των απαιτούμενων μέτρων ασφάλειας με το άρθρο 29 της LED, δηλ. με την προσθήκη απαιτήσεων σχετικά με την αποκατάσταση, την αξιοπιστία και την ακεραιότητα του συστήματος.
- Περιορισμός της επακόλουθης επεξεργασίας των δεδομένων που καταγράφονται στο CIS για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους συλλέχθηκαν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στη LED.
- Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου θα υπόκειται πλέον στο πρότυπο συντονισμένης εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725.³² Η απόφαση είναι η μόνη εναπομένουσα νομική πράξη σύμφωνα με την οποία η εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται από την κοινή εποπτική αρχή, η οποία έχει καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου.
- Επικαιροποίηση της γενικής παραπομπής στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου με παραπομπή στη δυνατότητα εφαρμογής της LED. Οποιαδήποτε διάταξη που επικαλύπτεται με τη LED (όπως οι ορισμοί ή οι διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων ή τη διαθεσιμότητα ένδικου μέσου ή βοηθήματος και την ευθύνη) θα πρέπει να διαγραφεί ως παρωχημένη ή άνευ αντικειμένου. Οι παραπομπές σε ειδικές διατάξεις της απόφασης-πλαισίου 2008/977/ΔΕΥ θα πρέπει να επικαιροποιηθούν με ειδικές αντίστοιχες παραπομπές στη LED.

Μελλοντική πορεία

Η Επιτροπή θα προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις της απόφασης 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου το πρώτο τρίμηνο του 2021.

7) Συμφωνία σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή με την Ιαπωνία

Εναρμόνιση με τη LED

Όσον αφορά τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ιαπωνίας για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις³³, στο πλαίσιο της επανεξέτασης εντοπίστηκαν διάφοροι τομείς όπου οι διασφαλίσεις που περιλαμβάνονται επί του παρόντος θα πρέπει να βελτιωθούν. Στους τομείς που χρήζουν περαιτέρω εξέτασης προς αυτή την κατεύθυνση περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

- Διατάξεις σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων και ζητήματα ασφάλειας.
- Διασφαλίσεις που εφαρμόζονται στην επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39-98).

³³ ΕΕ L 39 της 12.2.2010, σ. 20-35.

- Ένδικα μέσα ή βοηθήματα στη διάθεση των υποκειμένων των δεδομένων και κανόνες σχετικά με την εποπτεία·
- Περιορισμοί στις περαιτέρω διαβιβάσεις·
- Κανόνες σχετικά με τη διατήρηση και την τήρηση αρχείων.

Μελλοντική πορεία

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα ενημερώσει τις ιαπωνικές αρχές σχετικά με την πιθανή ανάγκη τροποποίησης της συμφωνίας και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για τη συμπερίληψη ενισχυμένων διασφαλίσεων για την προστασία των δεδομένων σύμφωνα με τη LED, με σκοπό να απευθύνει σύσταση στο Συμβούλιο το πρώτο τρίμηνο του 2021.

8) Οδηγία για την ευρωπαϊκή εντολή έρευνας

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις³⁴ καθορίζει το πλαίσιο για την έκδοση, τη διαβίβαση και την εκτέλεση της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας.

Εναρμόνιση με τη LED

Η οδηγία 2014/41/ΕΕ θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED στα ακόλουθα σημεία:

- Διευκρίνιση ότι οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκτώνται βάσει αυτής της οδηγίας για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους συλλέγονται τα δεδομένα αυτά επιτρέπεται μόνο υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 ή στο άρθρο 9 παράγραφος 1 της LED ή στο άρθρο 6 του γενικού κανονισμού για την προστασία των δεδομένων (στο εξής: ΓΚΠΔ), για παράδειγμα με διαγραφή του άρθρου 20·
- Η Επιτροπή θα επικαιροποιήσει τη γενική παραπομπή στην απόφαση-πλαίσιο 2008/977 με παραπομπή στη δυνατότητα εφαρμογής της LED και συμπερίληψη παραπομπής στη δυνατότητα εφαρμογής του ΓΚΠΔ για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με ευρωπαϊκή εντολή έρευνας (ΕΕΕ) στο πλαίσιο μη ποινικών διαδικασιών.

Μελλοντική πορεία

Η Επιτροπή θα προτείνει στοχευμένη τροποποίηση της οδηγίας 2014/41/ΕΕ το τελευταίο τρίμηνο του 2020.

9) Οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια

Στόχος της οδηγίας (ΕΕ) 2015/413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια³⁵ είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας για όλους τους χρήστες του οδικού δικτύου στην Ένωση μέσω της διευκόλυνσης της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για ορισμένες συγκεκριμένες τροχαίες παραβάσεις σχετική με την οδική ασφάλεια. Προς

³⁴ ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1-36.

³⁵ ΕΕ L 68 της 13.3.2015, σ. 9-25.

αυτό τον σκοπό, παρέχεται στις αρχές των κρατών μελών αμοιβαία πρόσβαση στα μητρώα οχημάτων μέσω ενός ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών που καθιστά δυνατή την ταυτοποίηση του φερόμενου παραβάτη που δεν είναι μόνιμος κάτοικος, δηλ. του ιδιοκτήτη ή του κατόχου του οχήματος και, κατά αυτό τον τρόπο, διευκολύνει την επιβολή κυρώσεων που σχετίζονται με την οδική κυκλοφορία.

Εναρμόνιση με τη LED

Η οδηγία (ΕΕ) 2015/413 θα πρέπει να εναρμονιστεί με τη LED στα ακόλουθα σημεία:

- Εισαγωγή ρητής παραπομπής στη δυνατότητα εφαρμογής της LED στις περιπτώσεις όπου η πράξη που σχετίζεται με την οδική κυκλοφορία θεωρείται αξιόποινη πράξη. Δεδομένου ότι ο κύριος στόχος είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας για τους χρήστες του οδικού δικτύου, η οδηγία βασίζεται στο άρθρο 91 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ σχετικά με τα μέτρα για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και, επί του παρόντος, παραπέμπει στις διατάξεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων της οδηγίας 95/46/ΕΚ, ανάλογα με την περίπτωση. Ωστόσο, στόχος της οδηγίας είναι να διευκολύνει την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις σχετικές με την οδική κυκλοφορία, οι οποίες, σε ορισμένα κράτη μέλη, χαρακτηρίζονται «διοικητικές», ενώ σε άλλα «ποινικές». Στην πρώτη περίπτωση, ο ΓΚΠΔ αντικαθιστά την οδηγία 95/46/ΕΚ και, κατά αυτό τον τρόπο, εξασφαλίζεται η εφαρμογή του ορθού νομικού πλαισίου για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στη δεύτερη περίπτωση, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν ειδικές διατάξεις για την προστασία των δεδομένων που προβλέπονται στην απόφαση 2008/615/ΔΕΥ. Η πρόσβαση στα δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής βάσει αυτής της απόφασης και η επακόλουθη επεξεργασία πρέπει να εναρμονιστούν με τη LED μέσω της εισαγωγής σαφούς παραπομπής στη δυνατότητα εφαρμογής της LED σε τέτοιες περιπτώσεις (βλ. σημείο 5 ανωτέρω).
- Η εναρμόνιση θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η υποχρέωση αποστολής ενημερωτικής επιστολής στον ιδιοκτήτη ή στον κάτοχο του οχήματος ή ειδικά στον ταυτοποιημένο ύποπτο τροχαίας παράβασης σχετικής με την οδική ασφάλεια σχετικά με την κίνηση έρευνας ή δίωξης και τη χορήγηση σε αυτόν ειδικής προστασίας δεν θίγει το δικαίωμα σε ενημέρωση σύμφωνα με το άρθρο 13 της LED.

Μελλοντική πορεία

Σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας, η Επιτροπή απαιτείται να υποβάλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή αυτής της οδηγίας το αργότερο έως τον Νοέμβριο του 2016. Σε συνέχεια της αξιολόγησης της οδηγίας το 2016³⁶, η Επιτροπή δημοσίευσε μια αρχική εκτίμηση επιπτώσεων³⁷ (οδικός χάρτης) στις 15 Μαρτίου 2019, ως το πρώτο βήμα της διαδικασίας εκτίμησης επιπτώσεων από την αναθεώρηση της οδηγίας. Η Επιτροπή θα υποβάλει νομοθετική

³⁶ Commission Staff Working Document on the evaluation of cross-border exchange of information on road traffic offences (Εγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις που έχουν σχέση με την οδική ασφάλεια) [SWD(2016) 355 final] και έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2015/413 για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια [COM(2016) 744 final].

³⁷ Αρχική εκτίμηση επιπτώσεων: Αναθεώρηση της οδηγίας για τη διασυνοριακή επιβολή του νόμου (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_en).

πρόταση, συμπεριλαμβανομένης της απαραίτητης εναρμόνισης με τη LED³⁸, έως το τέλος του 2021.

10) Οδηγία σχετικά με τη χρήση των καταστάσεων ονομάτων επιβατών (PNR)

Η οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων³⁹ προβλέπει την υποχρέωση διαβίβασης των καταστάσεων ονομάτων επιβατών για επιβάτες σε διεθνείς πτήσεις από αεροπορικές εταιρείες σε αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορίζει επίσης τις προϋποθέσεις πρόσβασης και επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων από αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη για τον σκοπό της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών ή σοβαρών εγκλημάτων.

Εναρμόνιση με τη LED

Η οδηγία PNR αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο προδικαστικής παραπομπής στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁴⁰, στο πλαίσιο της οποίας εξετάζεται η συμβατότητά της με το άρθρο 7, με το άρθρο 8 και με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη αναθεώρησης της οδηγίας PNR όσον αφορά την προστασία των δεδομένων βάσει της απόφασης του Δικαστηρίου.

Μελλοντική πορεία

Σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας PNR της ΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να διενεργήσει, έως τις 25 Μαΐου 2020, επανεξέταση όλων των στοιχείων αυτής της οδηγίας και να παρουσιάσει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Σε συνέχεια της επανεξέτασης, και λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-817/19, η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσο η υποβολή νομοθετικής πρότασης με σκοπό την τροποποίηση αυτής της οδηγίας είναι αναγκαία ή σκόπιμη. Η Επιτροπή ξεκίνησε ανάλυση της εφαρμογής της οδηγίας PNR το τελευταίο τρίμηνο του 2019.

³⁸ Κατά την εναρμόνιση θα ληφθεί επίσης υπόψη τυχόν ανάγκη εναρμόνισης με τον ΓΚΠΔ και την οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37-47).

³⁹ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 132-149.

⁴⁰ Υπόθεση C-817/19, *Ligue des droits humains*, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμούσε κατά τον χρόνο έκδοσης της παρούσας ανακοίνωσης.